

NR.29/08.04.2020

Buletin informativ electronic

cu privire la consultările publice curente
în domeniul protecției mediului

Acest buletin informativ electronic este elaborat de către Mișcarea Ecologistă din Moldova în cadrul proiectului „Lobby și advocacy - pentru o guvernare durabilă și democratică”, susținut de Programul de Granturi pentru susținerea inițiativelor democratice al Ambasadei Statelor Unite în Republica Moldova.

Buletinul informativ electronic este elaborat și difuzat săptămânal pentru reprezentanții societății civile, precum și pentru alte părți interesate, în vederea diseminării informației privind procesele consultative în domeniul protecției mediului.

Conținutul acestui buletin nu reflectă în mod obligatoriu poziția oficială a donatorului. Buletinul este distribuit gratuit și poate fi transmis sau multiplicat fără restricții, cu condiția păstrării integrității textelor și menționării surselor.

Surse : www.particip.gov.md, www.madrm.gov.md/

Coordonator: Elena Scobioală, mem@mem.md, scobioalae@gmail.com

Responsabil de ediție: Silvia Ursul, mem@mem.md

Adresa: RM, Chișinău, str. S. Lazo 13, MD-2004, tel:022 237149

CUVÂNT ÎNAINTE

În orice țară, guvernanta de mediu ține direct de securitatea statului, iar procesele care asigură o bună guvernanta de mediu (elaborarea, modificarea și implementarea politicilor publice cu un anumit impact asupra resurselor naturale) necesită o implicare masivă, profesională și proactivă a societății civile.

La baza implicării civile este informarea continuă, care permite ulterior monitorizarea, evaluarea și influențarea politicilor publice de mediu prin formularea de recomandări.

Procedura de participare publică reglementată de legislația în vigoare creează condiții suficiente pentru exprimarea opiniilor cu privire la viitoarele obiective și activități, ce pot influența starea mediului și sănătatea populației, oferă posibilități de delegarea împuternicirilor reprezentanților publicului interesat, la ședințele organelor decizionale, asigură ca în decizia respectivă să fie reflectate competent rezultatele participării publicului.

Pe de altă parte, societatea civilă trebuie informată permanent despre evoluția politicilor publice în domeniul mediului, pentru a putea la rândul său oferi recomandări sau exercita presiune colectivă pentru a opri unele procese degenerative în guvernarea mediului și alte domenii conexe care au impact asupra resurselor naturale.

Pentru a asigura informarea societății civile și pentru a asigura o comunicare între autorități și societate cu privire la problemele de mediu care amenință guvernanta durabilă și democratică a mediului, Mișcarea Ecologistă din Moldova va elabora, publica și disemina un buletin informativ menit să prezinte factorilor interesați toate proiectele de politici publice în domeniul protecției mediului. Acest buletin reprezintă un instrument care va facilita procesul de monitorizare și evaluarea politicilor de mediu elaborate de autoritățile administrației publice.

Reprezentanții societății civile de mediu sunt invitați să participe cu recomandări și comentarii la documentele supuse consultărilor publice, în conformitate cu termenii indicați în anunțurile publicate de autorități și prezentate în acest buletin.

Cuprins

MINISTERUL AGRICULTURII, DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI MEDIULUI ANUNȚĂ CONSULTAREA PROIECTELOR DE DECIZII.....	4
Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Regulamentului cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1170/2016	5
Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Planului de acțiuni pentru anii 2020-2021 privind soluționarea unor probleme din domeniul hidroameliorației.....	6

**MINISTERUL AGRICULTURII, DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI MEDIULUI
ANUNȚĂ CONSULTAREA PROIECTELOR DE DECIZII**

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Regulamentului cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1170/2016

Termen limită de prezentare a recomandărilor: 15 aprilie 2020

Proiectul respectiv are ca scop aducerea în concordanță a Regulamentului cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri cu prevederile legislației în vigoare.

Unele prevederi ale Regulamentului cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1170/2016, contravin prevederilor art. 500 din Codul civil nr. 1107/2002, care indică expres că "Proprietarul are drept de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunului".

În acest sens, au parvenit mai multe solicitări de la autoritățile publice locale, cu privire la necorespunderea prevederilor pct. I subpct. 3) lit. c) și pct. 39, alin. (2) din Regulamentul cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1170/2016, prevederilor legislației în vigoare.

Prin urmare, interdicția stabilită statului, autorităților publice locale de-a efectua schimbul de terenuri din domeniul privat al proprietății publice cu terenuri proprietate private la inițiativa persoanelor fizice și juridice ce dețin terenuri în proprietate privată contravine articolului nominalizat.

Totodată în conformitate cu prevederile art. 6 din Legea 29/2018 privind delimitarea proprietății publice, bunurile domeniului privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale sînt alienabile, sesizabile și prescriptibile și pot fi obiectul oricărui act juridic civil conform procedurilor stabilite, cu excepția unor categorii de bunuri al căror circuit civil este limitat în mod expres prin lege, pot fi înstrăinate/privatizate, depuse în calitate de aport în capitalul social al societăților comerciale, cu excepția cazurilor prevăzute în mod expres de legislație.

De asemenea, sunt impedimente la consolidarea terenurilor agricole, pentru persoanele ce dețin terenuri agricole în proprietate privată și doresc să le consolideze, prin metoda schimbului de terenuri, cu implicarea în procesul respectiv a terenurilor din domeniul privat al proprietății publice. Cu atât mai mult că în proces de consolidare a terenurilor agricole, în conformitate cu prevederile art. 70⁵ din Codul funciar nr. 828/1 991, autoritățile administrației publice locale au dreptul de a procura terenuri la prețul de piață prin tranzacții benevole cu persoane fizice și persoane juridice.

Prin proiectul respectiv, se propune de ajustat punctele 1 și 39 din Regulamentul dat la prevederile legislației în vigoare, prin excluderea interdicțiilor respective și completarea capitolului IV al Regulamentului cu o secțiune nouă: "Secțiunea a 4-a. Modul de realizare a schimbului de terenuri din inițiativa proprietarilor de terenuri private", care descrie modul de realizare a schimbului de terenuri, cu terenuri din domeniul privat al proprietății publice a statului sau a unității administrativ-teritoriale, din inițiativa persoanelor ce dețin terenuri în proprietate privată, cu următorul conținut:

"Secțiunea a 4-a

Modul de realizare a schimbului de terenuri din inițiativa proprietarilor de terenuri private

45. Proprietarii de terenuri private interesați de schimbul de terenuri cu terenuri din domeniul privat al proprietății publice a statului sau a unității administrativ-teritoriale prezintă administratorului terenului (autorității publice, inclusiv administrației publice centrale), autorității administrației publice locale solicitarea schimbului de terenuri la care se anexează:

- 1) extrasul din Registrul bunurilor imobile și copia de pe documentul ce confirmă dreptul deținătorului de teren;
- 2) planul cadastral al terenului;
- 3) raportul de evaluare.

46. Autoritățile publice, inclusiv administrațiile publice centrale și locale, care administrează terenul examinează propunerea privind schimbul terenurilor și, în cazul acceptului, perfectează și înaintează Guvernului, autorității deliberative a administrației publice locale în cazul proprietății publice a unităților administrativ-teritoriale, în modul stabilit, spre examinare proiectul hotărârii deciziei și materialele conexe privind schimbul terenurilor, în care se menționează autoritatea imputernicită, imputerniciții în cazul proprietății publice a unităților administrativ-teritoriale, să semneze contractul respectiv."

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea revizuirii Regulamentului cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1170/2016 și ulterior anunț privind inițierea consultărilor publice asupra hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea modificărilor ce se operează în Regulamentul

cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri, a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului: www.madrm.gov.md, la compartimentul Transparența decizională, directoriul **Proiecte în discuție**.

Textul proiectului hotărârii de Guvern, împreună cu nota informativă, sunt disponibile pe portalul <http://www.particip.gov.md>, la secțiunea dedicată

Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Propunerile și recomandările cu privire la acest proiect pot fi expediate până pe data de 15.04.2020 către domnul **Vasile Nemțanu**, la telefonul 022 204 536 sau la adresa de e-mail vasile.nemtanu@madrm.gov.md.

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Planului de acțiuni pentru anii 2020-2021 privind soluționarea unor probleme din domeniul hidroameliorației

Termen limită de prezentare a recomandărilor: 16 aprilie 2020

Proiectul dat a fost elaborat în temeiul art. 6 lit. h) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern, pentru a accelera soluționarea unor probleme din domeniul hidroameliorației.

Seceta care persistă în urma schimbărilor climatice afectează producția agricolă și, implicit, securitatea alimentară a țării. Irigația este principala măsură eficientă de optimizare a regimului de umeditate a solului în perioada de vegetație a plantelor.

În rezultatul elaborării analizei diagnostice a stării tehnice a infrastructurii de irigare din Republica Moldova se constată că majoritatea elementelor ale acestei infrastructuri (stațiile de pompare, rețelele de aducție a apei, rețelele electrice etc.) se află în stare nefuncțională.

Din numărul total de stații de pompare a apei în scopul de irigare, în stare funcțională se află doar 24 %, restul sunt în stare nesatisfăcătoare (30 %), care nu permite utilizarea lor imediată, semidistruse sau distruse complet (46 %).

Astfel, rețelele de distribuție aferente infrastructurii de irigare care în trecut puteau asigura peste 200 mii ha de terenuri agricole cu servicii de irigare, astăzi sunt funcționale într-o proporție care reprezintă aproximativ 30 % (40 mii ha).

Reieșind din starea tehnică a sistemelor centralizate de irigare și celor de desecare și ținând cont de schimbările climatice în prezent este necesar reabilitarea sistemelor de irigare/desecare centralizate ce ar putea asigura irigarea terenurilor agricole și protejarea acestora de inundații.

Totodată, ținând cont de situația în domeniul hidroameliorației și din considerentul că problemele create în prezent în domeniul menționat sunt în competența mai multor Ministere, autorități administrative centrale este necesar elaborarea și aprobarea unui Plan de acțiuni cu privire la soluționarea

unor probleme din domeniul hidroameliorației și aprobarea acestuia de Guvern, cu acțiuni concrete conform competenței.

Nivelul de interes public se demonstrează prin petițiile adresate Guvernului și Ministerului, cu referire la acces la sistemele de irigare și desecare centralizate ținând cont de schimbările climatice.

Specialiștii în domeniu consideră că situația se poate agrava, deoarece majoritatea sistemelor de irigare au termenul de exploatare foarte mare și sunt într-o stare dezastruoasă.

Considerăm că aprobarea și implementarea acestora va contribui la ameliorarea situației în domeniul dat și va asigura majorarea recoltei obținute pe terenurile irigate.

Proiectul dat instituie cadrul juridic al Republicii Moldova în domeniul hidroameliorației și nu contravine principiilor de funcționare a pieții interne a Uniunii Europene și nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

În proiectul Planului de acțiuni pentru anii 2020-2023 privind soluționarea unor probleme din domeniul hidroameliorației se propun 10 acțiuni și anume.

1. Inventarierea bunurilor imobile proprietate publică a statului a Sistemelor de Irigare/Desecare centralizate, din administrare și întocmirea proiectului listei bunurilor imobile proprietate publică a statului, în conformitate cu prevederile Regulamentului privind modul de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 63/2019

2. Prezentarea informației rețelelor de irigare administrate de Autoritățile Publice Locale (conducele magistrale, de redistribuire, hidranți etc.)

3. Delimitarea și înregistrarea terenurilor proprietate publică a statului aferente Sistemelor de Irigare/Desecare centralizate, din administrare.

4. Identificarea terenurilor agricole ocupate de drumuri care servesc activitățile agricole aferente Sistemelor de irigare/desecare centralizate și transmiterea după caz a celor neutilizate Autorităților Publice Locale.

5. Identificarea mijloacelor financiare în scopul stingerii datoriilor salariaților din cadrul Î.S. STI din Bender, Briceni, Cahul, Chișinău, Drochia, Hîncești, Orhei Ștefan-Vodă, Ungheni, Vulcănești și Î.S. „Direcția Nodului Hidrotehnic Costești-Stîncea” și Sistemul de Gospodărire a Apelor „Nistru-Centru”.

6. Reorganizarea Agenției „Apele Moldovei”, inclusiv a Î.S. STI din Bender, Briceni, Cahul, Chișinău, Drochia, Hîncești, Orhei Ștefan-Vodă, Ungheni, Vulcănești și Î.S. „Direcția Nodului Hidrotehnic Costești- Stîncea” și Sistemul de Gospodărire a Apelor „Nistru-Centru”.

7. Stimularea creării Asociațiilor Utilizatorilor de Apă pentru irigare.

8. Organizarea și desfășurarea seminarelor, meselor rotunde, atelierelor zonale, participarea la emisiuni televizate și radiofonice în scopul informării Autorităților Publice Locale, producătorilor agricoli, utilizatorilor de apă despre avantajele creării AUA și exploatarea construcțiilor hidrotehnice ale sistemelor de irigare.

9. Elaborarea recomandărilor privind situația actuală în domeniul hidroameliorației conform Studiului diagnostic al infrastructurii de irigare.

10. Elaborarea unui nou document de politici în domeniul hidroameliorației.

Fundamentarea economico-financiară: Unele acțiuni planificate în Planul de acțiuni menționat pot fi îndeplinite în limitele mijloacelor financiare prevăzute în bugetul de stat pentru instituțiile responsabile de domeniu, sau după caz acestea urmează să prezinte argumente în acest

sens în procesul de avizare a proiectului dat. Astfel, fundamentarea economico-financiară pentru acestea urmează a fi prezentată ulterior de către instituțiile responsabile de realizarea acțiunilor planificate.

Astfel, (Acțiunile nr. 1, 3 și 4) vor fi îndeplinite în limitele mijloacelor financiare prevăzute în Proiectul de înregistrare și evaluare funciară, finanțat de Banca Mondială în baza Acordului de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare conform Programului de stat pentru delimitarea bunurilor imobile, inclusiv a terenurilor proprietate publică, pentru anii 2019–2023, prin Hotărârea Guvernului nr. 80/2019.

Prin intermediul Programului dat vor fi delimitate bunurile imobile, inclusiv terenurile sistemelor de irigare/desecare centralizate și înregistrate în Registrul bunurilor imobile.

Anunțul privind inițierea proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Planului de acțiuni pentru anii 2020-2023 privind soluționarea unor probleme din domeniul hidroameliorației este plasat pe pagina web a Ministerului la adresa www.madrm.gov.md, la rubrica Transparență decizională - „Proiecte în discuție”.

Textul proiectului hotărârii de Guvern, împreună cu nota informativă, sunt disponibile pe portalul <http://www.particip.gov.md>, la secțiunea dedicată Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Propunerile și recomandările cu privire la acest proiect pot fi expediate până pe data de 65.04.2020 către **Angela Dogotari**, la telefonul 022 204 536, sau la adresa de e-mail: angela.dogotari@madrm.gov.md.